

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
Cc College van B&W
Cc Pers

DATUM 10 november 2020
ZAAKNUMMER 709470
BEHANDELD DOOR M. van Dongen
TELEFOON (035) 629 2883
UW KENMERK
BIJLAGEN -
BETREFT Beantwoording Artikel 41 vragen GNR hondenuitlaatservice
(HUS) beleid

Geachte dames en heren,

In deze brief beantwoorden wij de vragen ex artikel 41 RVO, ontvangen op 14 oktober van de fractie van de PvdA. Voor de volledigheid nemen wij ook de toelichting van de fractie van de PvdA op de vragen over in onze beantwoording.

Toelichting op de vragen: *De gemeente Hilversum is een van de participanten in het GNR. Het GNR is ons dierbaar. Natuur moet volgens ons open staan voor bezoekers. Het omheinen van natuur en met een bordje verboden toegang is wat ons betreft niet aan de orde en in het GNR gelukkig ook geen regel. In dit voorjaar hebben we een zienswijze besproken op de begroting van het GNR voor 2021. Een van de projecten die daarin genoemd werd betrof het 'opstellen en implementeren van een hondenuitlaatservicebeleid' in 2021. Beleid wat met participatie van betrokkenen zou worden ontwikkeld. Wij zijn dan ook zeer verbaasd door de berichtgeving in diverse media over een toegangsverbod voor alle hondenuitlaatservices in het GNR vanaf 15 juli 2021. HUSsen hebben aangegeven overvallen te zijn door dit bericht. Wij hebben daarover de volgende vragen aan u, als onze vertegenwoordiging binnen het GNR.*

Vraag: Is het aanscherpen van het beleid ten aanzien van hondenuitlaatservices (HUSsen) in het GNR bij u bekend?

Antwoord: Ja, dit is onderwerp van gesprek geweest in het bestuur van de stichting Goois Natuurreservaat, waar het college van Hilversum in vertegenwoordigd is. Het bestuur van de stichting Goois Natuurreservaat is hierbij niet over één nacht ijs gegaan. Er is een goed besef dat het grote consequenties kan hebben voor de hondenuitlaatbedrijven.

Hieronder schetsen we de motieven en overwegingen voor de aanscherping van het beleid om vanaf de zomer van 2021 maximaal drie honden per begeleider toe te staan in het Goois Natuurreservaat. Het is belangrijk om vast te stellen dat Stichting Goois Natuurreservaat handelt vanuit haar doelstellingen die erop gericht zijn de natuur te behouden en het publiek de gelegenheid te bieden om van de natuur te genieten. Het toegang geven aan het publiek vindt overeenkomstig de statuten plaats op basis van toegangsbepalingen. Deze zijn van belang om een goede balans te vinden en in stand te houden tussen natuur en recreatie.

De basis van het beleid van GNR is dat iedereen van de Gooise natuur mag komen genieten. Ook met de hond. Het Goois Natuurreservaat heeft een hondvriendelijk beleid. In de meeste natuurgebieden van het Goois Natuurreservaat zijn honden welkom. Aan de lijn en op enkele plaatsten zelfs los, mits de honden onder appèl staan.

Toelichting op de vragen: De reden voor de beperking vindt het GNR in het idee dat het aantal HUSsen explosief is gestegen. Het GNR stelt dat de recreatiedruk op de natuur steeds meer toeneemt. Dit klopt natuurlijk voor de laatste maanden. Mensen werken meer thuis, zijn meer huisgebonden en zoeken ontspanning in de natuur. En daarvoor hebben wij het GNR. In de laatste maanden zijn er wellicht ook meer honden bijgekomen. Honden zijn juist in een tijd van minder sociale contacten voor veel mensen belangrijker geworden bijvoorbeeld om eenzaamheid mee te bestrijden of om structuur in het leven te houden. Meer honden kan tot gevolg hebben dat er meer gebruik wordt gemaakt van een HUS.

Vraag: Kunt u aangeven of het aantal HUSsen in Hilversum en de andere gemeenten van het Gooi is gegroeid? Ook weer graag in vergelijking 2019, 2020 en 2021.

Antwoord: De afgelopen jaren laten zien dat het aantal hondenuitlaatbedrijven fors is gestegen. Waarneming van de boswachters van Stichting Goois Natuurreservaat geven het volgende beeld: van 15 in 2004, tot minimaal 45 in 2020. Andere terreinbeherende organisaties in de regio hadden al regulerende maatregelen genomen. Dat is een belangrijke verklaring waarom het aantal hondenuitlaatbedrijven in het Goois Natuurreservaat zo sterk is toegenomen.

Vraag: Bent u het met ons eens dat dit een belangrijke indicator zou moeten zijn voor de beoordeling of deze aanscherping van beleid ten aanzien van HUSsen gewenst is?

Antwoord: Ja, wij zien de stijging van het aantal HUSsen als een belangrijk indicator.

Toelichting op de vragen: Het GNR stelt dat steeds meer recreanten aangeven last te hebben van loslopende honden van een HUS. Wij kunnen ons voorstellen dat een loslopende hond, niet onder appèl, bedreigend kan overkomen. Alleen hoe vaak komt dit voor om een dergelijke grote beleidswijziging te rechtvaardigen.

Vragen:

- Hoe vaak zijn klachten in het GNR gemeld over het gedrag van honden?
- Is er een toename te zien in het aantal klachten (2019, 2020 en 2021)?
- Zijn alle klachten van recreanten een op een terug te voeren op honden van HUSsen?
- Komen dergelijke klachten ook in het weekend voor?
- Is er overwogen een algemeen aanlijngebod in te stellen voor alle honden en op alle plekken in het GNR?

Antwoord: Het Goois Natuurreservaat ligt in druk bevolkt gebied en is zeer goed bereikbaar voor de meer dan 200.000 inwoners van het Gooi. Ook inwoners van aanpalende dorpen en steden zijn vaste bezoekers van het gebied. De recreatiedruk is dan ook hoog. Afgelopen maanden, in corona-tijd, hebben we kunnen ervaren hoe belangrijk onze natuurgebieden voor de inwoners van het Gooi zijn. De recreatiedruk in onze natuur neemt toe, wat soms noopt tot het nemen van maatregelen. Het Goois Natuurreservaat staat voor de taak om aan de ene kant de natuur goed tot haar recht te laten komen, en aan de andere kant moet zij de verschillende gebruiksvormen in het natuurgebied in goede banen leiden.

Steeds meer recreanten laten Stichting Goois Natuurreservaat weten dat ze last hebben van de groepen loslopende honden van hondenuitlaatbedrijven. Dit geldt voor wandelaars, fietsers, ruiters, sporters én hondenbezitters. Het gaat om tientallen meldingen per jaar over een reeks van jaren. Ook tijdens de publieksconsultatie in de afgelopen maanden voor de nieuwe beheervisie voor het Goois Natuurreservaat is het onderwerp overlast van hondenuitlaatbedrijven het meest genoemd. Het nemen van maatregelen wordt dan ook urgent geacht.

Ook de dieren in onze natuur hebben last van de groepen loslopende honden.

De honden rennen door de bossen en over de heide waardoor zoogdieren, zoals reeën, maar ook op de bodem en in de struiken verblijvende en broedende bos- en heidevogels worden opgeschrikt. Reeën slaan op de vlucht met het gevaar dat ze overreden worden of hun reekalfje achterlaten. Broedsels van vogels mislukken bij verstoring. Deze wilde dieren worden wettelijk beschermd op grond van de Wet Natuurbescherming. Het is de taak van Stichting Goois Natuurreservaat om conform Artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming, de benodigde zorgplicht aan de dag te leggen en vormen van verstoring en schade te voorkomen.

Het is niet zo dat alle overlast enkel en alleen is terug te voeren op de hondenuitlaatbedrijven. Het Goois Natuurreservaat ontvangt signalen dat door het publiek wijdverspreid overlast wordt ervaren. Er zijn geen specifieke gegevens bekend over de situatie in het weekend.

Het model van een algemeen aanlijngesbod is wel overwogen als mogelijk maatregel, maar is in de afweging als een te zwaar middel gekwalificeerd en afgevallend.

Toelichting op de vragen: Het GNR stelt dat ook de andere dieren in het GNR last kunnen hebben van honden, want honden hebben een jachtinstinct. Dat is natuurlijk correct. Maar dat geldt voor alle honden en niet alleen de honden die worden uitgelaten door een HUS. Vanuit de wens tot beperking van overlast door loslopende honden wordt het aantal honden gemaximeerd tot drie per begeleider omdat er dan nog geen sprake zou zijn van een roedel. Maar juist in een roedel luisteren honden naar de roedelleider, denk maar aan sledehonden die in een roedel van acht uitstekend samenwerken. Het aantal van drie komt ons dan ook wat vreemd voor, tot drie staan de honden onder appèl en daarboven niet. Volgens ons heeft het onder appèl staan van honden vooral met opvoeding en socialisatie te maken.

- *Vraag: Deelt u deze opvatting?*

Antwoord: Het besluit om het aantal honden per begeleider te beperken tot drie stoelt op het gegeven dat drie honden nog goed onder appèl kunnen worden gehouden en dat de overlast afneemt als het aantal (grote) groepen honden concreet vermindert. Het onder appèl staan van honden zal zeker samenhangen met opvoeding en socialisatie van de honden. Waarschijnlijk zijn er ook diverse andere factoren die het onder appèl staan beïnvloeden.

Toelichting op de vragen: Het beperken van het aantal honden per HUS tot maximaal drie heeft grote gevolgen. Daarmee wordt het voor een onmogelijk gemaakt om te kunnen blijven bestaan als onderneming. En dat is betreurenswaardig, zeker in deze coronatijd waarin we ondernemers op allerlei mogelijke manieren ondersteunen en financieel helpen. Deze ondersteuning staat haaks op het idee om voor 45 ondernemingen een bestaan onmogelijk maken. En dat terwijl er ook andere oplossingen denkbaar zijn. Daarvoor moet je misschien iets meer differentiëren in de HUSsen. De overlast komt van grote groepen honden. De meeste HUSsen uit het Gooi kennen groepen van gemiddeld 6 -8 honden. Er zijn oplossingen denkbaar die de Gooise ondernemingen niet beperken en de excessen van bijvoorbeeld 15 honden per begeleider wel inperken.

Vragen:

- *Is er nagedacht over een vergunningverleningsstelsel voor HUSsen uit het Gooi in relatie tot toegang tot het GNR?*

- *Is er overleg geweest met HUSsen uit Gooi over de maximale groepsgrootte?*

- *Is er gekeken naar de mogelijkheid om een deel van het GNR wel toegankelijk te maken voor Gooische HUSsen en andere delen niet?*

- *Deelt u ons idee dat het verbod op toegang van het gehele GNR voor alle hondenuitlaatservices een beetje te kort door de bocht is en onvoldoende rekening houdt met alternatieve oplossingen en de belangen van de HUSsen uit het Gooi?*

Antwoord:

Er is bij de voorbereidingen zeker serieus nagedacht over een vergunningverleningsstelsel, als één van de mogelijke opties om de overlast aan te pakken. Daarbij is ook overwogen om deze vergunningen voor Gooise bedrijven te gaan verlenen en om al dan niet om diploma's verplicht te stellen. De optie vergunningverleningsstelsel is bij de afwegingen echter niet als gunstig beoordeeld. De hoofdreden is dat

er dan nog steeds overlast kan optreden, omdat grote groepen met honden onze kwetsbare natuur ingaan. Daarnaast zitten er de nodige juridische en organisatorische haken en ogen aan; de ervaringen bij andere terreinbeherende organisaties laten zien dat dit systeem in de praktijk niet (goed) werkt.

Er heeft geen afstemming plaatsgevonden met de hondenuitlaatbedrijven over de maatregel om het aantal honden per begeleider te maximeren tot 3. Dat hoeft ook niet. De stichting Goois Natuurreservaat draagt gezien haar beperkte statutaire doelen ('natuur en recreatie') geen verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de hondenuitlaatbedrijven. Wel is er goed besef dat de maatregel ingrijpend zal zijn voor de hondenuitlaatbedrijven. Daarom is er ruimte in tijd geboden en gaat de maatregel in op 15 juli 2021. Hierdoor hebben de hondenuitlaatbedrijven enige tijd om alternatieve uitlaatmogelijkheden te zoeken en of hun bedrijfsvoering aan te passen.

Er is ook een andere factor die daarin sturend is geweest bij het vaststellen van een maximum aan het aantal honden per begeleider. Dat is wat andere terreinbeheerders op dit punt doen en dus zekere eenduidigheid in regelgeving. Staatsbosbeheer in De Vuursche hanteert het maximum aantal van 3 honden per begeleider. Ook zijn er terreinbeheerders en gebieden elders in het land waar dit aantal wordt aangehouden.

Toelichting op de vragen: Wij hopen dat u met deze vragen in overleg met het GNR-bestuur treedt om dit besluit in heroverweging te nemen. Wij vinden dat de natuur voor iedereen toegankelijk moet zijn, ook voor een HUS. Natuurlijk zonder overlast en schade voor de vaste 'bewoners' van het GNR. Wij vinden dit belangrijk omdat juist in deze tijd wij er alles aan moeten doen om te zorgen dat iedereen zoveel mogelijk zijn onderneming overeind moet kunnen houden, en dat geldt ook voor de HUSsen. Wij denken dat er andere oplossingen mogelijk zijn die rekening houden met de natuur en de bescherming daarvan, rekening houden met recreanten, en de HUSsen van het Gooi een mogelijkheid bieden om hun honden aangelijnd uit te kunnen laten.

Antwoord: We beogen door de beantwoording van de door u gestelde vragen te verduidelijken waarom wij achter het besluit van het GNR-bestuur staan.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes